

*Ю. Корнійчук,
студентка,
О. Кравець,
кандидат. пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

В Україні освіта отримує нові риси за рахунок комп'ютеризації навчального процесу, що спонукає до перегляду традиційних форм та методів викладання в початковій школі та виникнення нових форм проведення уроків. Відмінність від традиційних методик полягає в тому, що застосування інтерактивних форм навчання дозволяє здобувачу освіти стати головною фігурою навчального процесу і самостійно засвоювати знання. У цій ситуації вчитель виступає активним помічником, його головною функцією є не просто передача знань, а й організація та стимулювання навчального процесу [4].

Аспекти розвитку, впровадження і використання нових інформаційних технологій в навчанні розглядаються у працях таких науковців, як В. Биков, Л. Буркова, А. Верлань, Л. Даниленко, О. Дусавицький, В. Зінченко, О. Коваль, В. Кухаренко, В. Лозова, Дж. Майер, М. Махмутов, Ю. Машбиць, В. Монахов, В. Науменко, С. Пейперт, О. Пехота, А. Хуторської, Дж. Шнайдерм та ін.

Дослідження таких науковців, як Є. Белкіна, Б. Гершунського, О. Кравчук, М. Левшина, Е. Машбиця, О. Муковоза, В. Монахова, В. Новікова, І. Підласого, доводять, що підвищенню ефективності навчальної діяльності сприяє використання комп'ютерів. Вони використовуються для поліпшення якості комунікації в навчальному процесі та сприяють збільшенню ефективності вчителя, процесу засвоєння навчальної інформації та методів корекції учнівської діяльності.

Щоб сприяти розвитку пізнавальної активності здобувачів освіти, сучасні методисти пропонують використовувати мультимедійні технології, які дозволяють не лише підвищити активність молодших школярів, але й залучити їх увагу до навчання. Серед сучасних методистів, які пропонують використовувати мультимедійні технології в початковій школі, можемо виділити таких: відомий британський педагог Кен Робінсон, американський експерт у галузі освіти та технологій Річард Кюльган, канадський педагог Кеті Мартін, австралійський педагог Енгельберт Хампердінк. З українських педагогів можемо виділити таких як Олена Харченко, Лариса Тарасенко, Олександр Кузьменко та ін. Вони пропонують використовувати мультимедійні технології в початковій школі, адже це сприяє підвищенню інтерактивності та зацікавленості здобувачів освіти у навчанні; розвитку їх мовлення та мислення, комунікативних навичок, креативності; підвищенню їх мотивації у навчанні. Як наслідок, відбувається створення глобальної освітньої мережі та підвищення доступності навчання.

Актуальність порушеної проблеми й зумовила вибір теми нашої публікації. **Мета статті** – проаналізувати аспекти використання мультимедійних технологій на уроках в початковій школі.

Мультимедіа - це комплекс апаратних та програмних засобів, які дозволяють працювати з різними типами інформації, такими як текст, звук, графіка, анімація та відео, використовуючи комп'ютер як засіб обробки. Ця технологія є одним з найбільш розвинених напрямків, особливо в галузі освіти, і може мати різні значення для різних користувачів.

Завдяки використанню комп'ютерних технологій можна досягти високого рівня наочності на уроці, за допомогою відеоматеріалів, анімаційних ефектів, інтерактивних моделей та інших засобів, які дозволяють продемонструвати явища, що неможливо побачити в реальному світі. Інформаційні технології сприяють індивідуалізації та диференціації навчання, не лише завдяки завданням на різних рівнях складності, але й за допомогою самостійної роботи здобувачів освіти.

Використання мультимедійних інформаційних технологій в освіті, можливість зберегти й опрацьовувати велику кількість різномірної інформації (звукової, графічної, текстової та відео) та компонувати її в зручному виді сприяють:

- розкриттю, збереженню та розвитку індивідуальних і творчих здібностей здобувачів освіти;
- формуванню в них пізнавальних можливостей, прагнення до самовдосконалення;
- забезпеченню комплексності вивчення явищ дійсності, безперервності взаємозв'язку між гуманітарними, технічними науками та мистецтвом;
- постійному динамічному оновленню змісту, форм та методів навчання тощо [2, 44].

Метою використання мультимедійних технологій у навчанні є вирішення декількох педагогічних завдань: забезпечення здобувачів освіти найбільш повною та точною інформацією про явища, об'єкти або предмети матеріального світу, які вони вивчають; забезпечення наочності з усіх каналів процесу сприйняття; створення умов, щоб матеріал, який може бути недоступним або малодоступним, став посильним та доступним для здобувачів освіти; передача навчальної інформації з високою інтенсивністю; полегшення праці вчителя у процесі навчання та формування інформаційно-цифрової компетентності у здобувачів освіти.

Зокрема, можна зробити таку класифікацію мультимедійних технологій, які використовуються на уроках української мови: мультимедіа-презентації, мультимедіа-тренажери, комп'ютерні програми для навчання (такі як електронні підручники, самовчителі, посібники, довідники, словники, тести та навчальні ігри), а також мультимедійні ресурси, доступні в Інтернеті.

Використання мультимедійних презентацій дозволяє учителю ефективно і зручно візуалізувати як статичну, так і динамічну інформацію під час уроків української мови. Це корисний інструмент для вивчення будь-якої теми, оскільки теоретичний матеріал можна представити творчо, створивши мультимедійну

презентацію, яка допоможе полегшити процес сприйняття матеріалу. Сприйняття мови на слух пов'язане з формуванням слухових образів та понять, що значно полегшується через візуальні орієнтири.

До прикладу, на уроках української мови в початковій школі можна використовувати різні комп'ютерні програми, які допоможуть зробити процес навчання більш цікавим та зрозумілим для здобувачів освіти. Можемо виділити наступні програми:

1) Програми для навчання граматики та правопису: LangSoft, «Аліса вивчає українську мову», «Є-Мова»;

2) Програми для створення власних інтерактивних вправ: Hot Potatoes, Quizlet, Kahoot;

3) Програми для створення дитячих книжок та оповідань: Little Bird Tales, Book Creator;

4) Програми для створення мультимедійних презентацій: PowerPoint, Google Slides, Prezi, Emaze;

5) Електронні словники та довідники: Lingvo, Словник Української Мови.

Ці програми можуть бути корисними для підвищення зацікавленості здобувачів освіти до вивчення української мови та покращення їх знань та навичок.

Ми також проаналізували комп'ютерні програми та додатки, які можна використовувати і на уроках англійської мови в початкових класах. Одна із таких програм – це Voki. Вона спеціалізується на створенні розмовних аватарів, які дозволяють надати персоналізований вираз в цифровому контексті. Зокрема, за допомогою програми Voki учитель може створити власне відео з використання аватару, що буде озвучено носієм мови. Це сприятиме кращому засвоєнню вимови та граматичних конструкцій. Ми можемо використовувати додаток Voki для технологій аудіювання або оповідання. Доцільно запропонувати привітання від цікавого героя на початку уроку, щоб створити позитивну атмосферу на уроці. Ми також можемо використовувати Voki-персонажа для оголошення нової теми уроку або створювати цікаві фізкультхвилинки для використання на уроці.

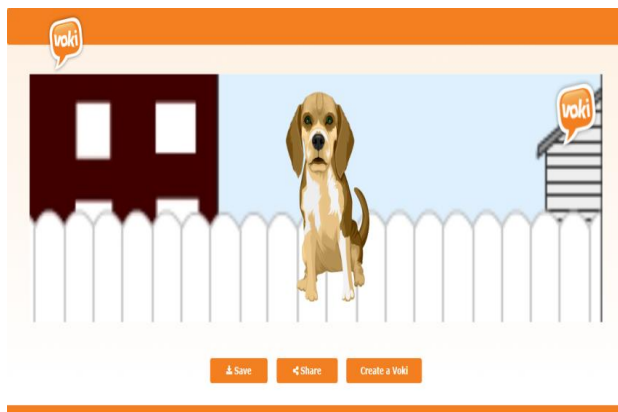
Як приклад, пропонуємо фрагмент уроку англійської мови в 1 класі з використанням програми Voki. Кумедний персонаж собачка повідомляє дітям завдання та спонукає їх до подальшого створення власної розповіді про свого домашнього улюбленця.

«Topic: My pet.

Practice part. Project work

T: We have got a video message from our friend Bob. Listen carefully and complete the task.

T: Create a story about your pet or a pet you would like to have. Use the following structures “I have got a ...”, “It is ...” “It has got a ...” . Draw it and tell us and Bob about it».

Програми WizerMe, HotPotatoes використовуються, щоб створювати завдання для перевірки знань здобувачів освіти з вивченої теми. Їх можна застосовувати як індивідуальний контроль або контроль для всього класу. Наприклад, це можна зробити в кінці уроку (HotPotatoes JQuiz) або в кінці вивченої теми (WizerMe Worksheets).

Програма MES English, зокрема, завдання Dice MES English, вчитель може обрати для закріплення нової теми у форматі «запитання-відповідь», «поняття-асоціація», «картинка-визначення» тощо. Використовується як метод Кубування (Кубик Блума). Такі види завдань як Word Search MES English , Crossword MES English можна використовувати як індивідуальні додаткові завдання для здобувачів освіти або для роботи в групах чи парах. На початку уроку можна використовувати вправи для розминки. Такі завдання можна давати здобувачам освіти як домашнє завдання, яке замінить традиційні нудні вправи.

Отже, проаналізувавши дане питання, ми дійсно бачимо, що на сучасному етапі освітнього процесу в початковій школі, зокрема в умовах дистанційного навчання, це дійсно актуально. Враховуючи багатий вибір можливостей для навчання, які забезпечують мультимедійні технології, вважаємо доцільним використовувати їх на всіх етапах навчального процесу на уроках в початковій школі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Жалдак М. І. Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посіб. / за ред. Ю. О. Жука. К.: Педагогічна думка, 2012.
2. Кітаєва М. Використання мультимедійних технологій. Початкова освіта. 2011. №38. С.44
3. Мультимедійні технології та засоби навчання : навчальний посібник / А. М. Гуржій, Р. С. Гуревич, Л. Л. Коношевський, О. Л. Коношевський; за ред. академіка НАПН України Гуржія А. М. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2017.
4. Указ Президента України № 926/2010 «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» <http://www.president.gov.ua/documents/12323.html>
5. Шахова К.К. Комп'ютер у початковій школі. Відкритий урок. 2003. № 9/10